

Kiedy zgłosić się do poradni psychologiczno-pedagogicznej?

W rozpoznawaniu i rozumieniu szczególnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka bardzo pomaga wizyta w poradni psychologiczno-pedagogicznej. To miejsce, w którym doświadczeni specjaliści służą swoją wiedzą: wszystko po to, aby umiejętnie wspierać Ciebie i Twoje dziecko – głównie, choć nie tylko, na etapie jego nauki szkolnej.

Zmiany społeczne w naszym kraju, szeroki dostęp do informacji, teoretycznie winien pomagać ludziom w przewyciężaniu oporów i szukaniu pomocy u specjalistów, takich jak psycholog, logopeda, pedagog. Jak pokazuje praktyka nie zawsze udaje się przełamać stereotypy związane z pomocą, jaką oferuje poradnia. Mimo działań edukacyjnych, informacyjnych prowadzonych przez nauczycieli placówek oświatowych i pracowników poradni, w niektórych środowiskach ciągle pokutuje jeszcze pogląd, iż do psychologa dzieci idą za karę, bo źle się uczą, czy zachowują; po skierowanie do szkoły specjalnej, po opinii o dysleksji. Nadal u niektórych rodziców i dzieci jest to powód do wstydu. Rodzice mają obawy, że zostaną ocenieni negatywnie – jako ci, którzy nie radzą sobie z wychowaniem, czy też niezbyt dobrze wywiązują się z funkcji opiekuńczych. Dzieci boją się, że będą oceniane, krytykowane, że skoro idą do poradni to są gorsze od rówieśników.

Taka wizja poradni czasami zniechęca do korzystania z oferowanej przez nią pomocy. Zdarza się, że zarówno rodzice, jak i dzieci traktują tę wizytę jako wymuszoną, np. przez nauczyciela, który obserwując problemy dziecka kieruje go do psychologa. Przychodzą więc pod presją, niechętnie, z silnym oporem albo nie zgłaszają się na umówione wizyty. Dlatego zależy nam bardzo, aby rodzice i dzieci mieli przekonanie, iż spotkają w poradni ludzi, którzy oferują im pomoc i wsparcie. Że psycholog, czy pedagog to nie ktoś, kto będzie ich oceniał w kategoriach „dobry – zły” a doradca, który postara się zdiagnozować problem i zaproponuje odpowiednią formę pomocy. Rodzice powinni być świadomi, iż każda wizyta jest ich wyborem, nie przymusem. To oni są opiekunami dzieci i mają decydujący głos w sprawie ich losów. To Wy rodzice musicie wyrazić zgodę na badanie dziecka. To od Was zależy, czy będziecie respektować zalecenia, czy przyjmiecie oferowaną pomoc.

Rodzice – pamiętajcie, że w Poradni nic nie stanie się wbrew waszej woli, czy ze szkodą dla dziecka. Zawsze, jeśli jesteście o tym przekonani – możecie odmówić badań, nie zgodzić się z propozycjami poradni, natomiast zadaniem specjalistów jest przekonać Was do współpracy i współdziałania.

Następny problem to kiedy zgłaszać się po pomoc. Czy wtedy, gdy dziecko ma już duże kłopoty w nauce, kiedy dopuści się nagannego czynu?, gdy występują już u niego silne zaburzenia nerwicowe ?

Oczywiście optymalna byłaby sytuacja, w której rodzice bacznie obserwując rozwój swojego dziecka reagują natychmiast, gdy coś ich niepokoi, ponieważ najważniejsza jest profilaktyka. Już w wieku przedszkolnym a nawet wcześniej można zauważyć nieprawidłowości w rozwoju. Często takie uwagi zgłaszają rodzicom nauczyciele przedszkoli. Obserwując dzieci w różnych sytuacjach, w grupie rówieśniczej dostrzegają takie aspekty rozwoju dziecka, których mogą nie zauważyć rodzice. Mając doświadczenie mogą rodzicom zwrócić uwagę na to, co ich niepokoi i mogą zasugerować wizytę u specjalisty w celu rozwiania wątpliwości lub uzyskania rady – jak pracować z dzieckiem, by maksymalnie wykorzystać jego potencjał. Pomoc zapewniona wcześniej jest najbardziej efektywna. Dziecko ma szansę – właściwie prowadzone – wyrównać deficyty i prawidłowo funkcjonować w dalszym życiu.

Na przykład dzieci z wadami wymowy, deficytami w sferze percepcji wzrokowej czy słuchowej, małą sprawnością ruchową, gdyby objęte były wcześniej specjalistyczną pomocą być może nie miałyby problemów z nauką w szkole (np. dyslektycy) a również nie doszłoby do wtórnych zaburzeń emocjonalnych i społecznych (nerwicy szkolnej, wagarów, izolacji od rówieśników, agresji itp.) u takich dzieci.

Poradnia psychologiczno-pedagogiczna oferuje pomoc dzieciom od 3 roku życia do momentu ukończenia edukacji szkolnej. Spektrum problemów, z jakimi możecie Państwo zgłaszać się do poradni jest szerokie: od problemów z nauką, poprzez zaburzenia rozwojowe, zaburzenia emocjonalne np. ADHD, zaburzenia zachowania przez problemy okresu dojrzewania, problemy adaptacyjne, konflikty w rodzinie itd. Wspierają również rozwój zainteresowań i uzdolnień dzieci. W poradni czekają na Państwa profesjonaliści, którzy zawsze chętnie służą pomocą i wsparciem.

Czy warto korzystać z ich usług? Odpowiedzcie Państwo sami.

Pierwsza pomoc: jak (s)korzystać?

Do poradni może się zgłosić każdy rodzic z dzieckiem. Nie potrzeba do tego specjalnego skierowania – ani od nauczyciela przedszkola, pedagoga szkolnego, ani – tym bardziej – od lekarza rodzinnego. Poradnie zazwyczaj podlegają rejonizacji: zajmują się wsparciem dzieci i młodzieży z placówek edukacyjnych w danym rejonie. Aby dowiedzieć się, do jakiej poradni możemy się zgłosić, wystarczy zapytać o to nauczyciela czy szkolnego pedagoga, który na pewno dysponuje taką wiedzą lub samodzielnie sprawdzić tę informację w sieci. Większość tego typu placówek posiada już swoje strony internetowe, więc znalezienie odpowiedniej nie jest trudne

Do wizyty w poradni warto przygotować zarówno siebie, jak i dziecko. Warto pamiętać o tym, że wizyta jest przede wszystkim długotrwała i zwykle nie wystarczy jedna – terminy następnych wizyt ustalane są indywidualnie, w zależności od potrzeb. To pewien proces, który zaczyna się od wstępnej diagnozy. Spotkania zwykle odbywają się w obecności dziecka, rodziców, pedagoga i psychologa. Pierwsza wizyta jest typowo informacyjna – to wywiad z rodzicami, dlatego często nie jest konieczna obecność dziecka na tym etapie: specjalista przeprowadza szczegółowy wywiad, aby dowiedzieć się jak najwięcej o dziecku. Stawiane pytania dotyczą rozwoju dziecka, jego sfery emocjonalnej i społecznej. Niektóre poradnie zalecają, aby na pierwsze spotkanie przynieść dzieła dziecka – jego swobodne notatki czy rysunki. To cenny materiał badawczy dla ekspertów. Jeśli się taką posiada, warto przynieść również opinię nauczyciela przedszkola lub pedagoga szkolnego o dziecku.

Kolejnym etapem jest badanie z udziałem dziecka: zazwyczaj jest ono po prostu zabawą, np. rozwiązywaniem zagadek, łamigłówek, rysowaniem, pisaniem i czytaniem. Te czynności i sposób, w jaki dziecko je wykonuje, dostarczają specjalistom wiedzy na temat jego rozwoju. Również za ich sprawą dziecko zapamiętuje wizytę w poradni jako czas spędzony w przyjemny sposób. Badania z dzieckiem odbywają się bez obecności rodzica: dzięki temu specjalista ma szansę nawiązać z dzieckiem indywidualny kontakt; dziecko zachowuje się w takiej sytuacji bardziej swobodnie, nie jest pod obserwacją rodzica i pokazuje siebie takim, jakim jest, a nie takim, jakim chce je widzieć rodzic.

OMÓWIENIE WYNIKÓW

Po skończonej diagnozie psycholog i pedagog ponownie zapraszają opiekuna i omawiają wyniki badań. Określają przyczyny zgłaszanych trudności. Proponują możliwe formy pomocy. Jest to czas, w którym opiekun może zadać pytanie, poprosić o wyjaśnienie niezrozumiałych kwestii. **Na pisemny wniosek rodzica** diagności (w terminie do 30 dni) wystawiają pisemną opinię lub informację o wynikach przeprowadzonej diagnozy.

Troska o dziecko jest pierwszym i podstawowym sprawdzianem stosunku człowieka do człowieka- Jan Paweł II

Natura obdarzyła człowieka olbrzymimi możliwościami rozwoju. Dajmy szansę dzieciom, by mogły w optymalny sposób wykorzystać swoje możliwości i osiągnąć sukces jakkolwiek by go definiować.

Opracowała: Elżbieta Mach